

Periódic Catalanista ↔ Portaveu del Centre Catalanista "Gent Nova"

Sortirà cada dissapte

ANY XIV

BADALONA 31 AGOST 1912

NÚM. 562

Redacció y Administració: Lluc, 51, 53 y 55 y Sant Francesc, 58 y 60. - Badalona

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Badalona, al mes 50 céntims. Fora, trimestre 1'50 pessetes. Número solt 10 céntims

Tots los treballs se publican baix la exclusiva responsabilitat de sos autors.—No's tornen els originals.

Vergonya eterna á aquells que, despreciant son idioma, alaben el dels altres. — DANTE

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme; qualsevolga que sia llur pensar y sentir en materies religioses, poltiques y socials.

(DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA)

L'AMIC DEL POBLE CATALA

Recomaném als nombrosos associats que aquesta entitat té a Badalona, la lectura de la Real Ordre data 20 del corrent per la qual s'imposa al seu president fundador en Joan Piñol la multa de 10.000 pessetes y 1.000 pessetes a cada un dels vocals del Consell d'Administració per cada un dels actes a que's refereix la Real Ordre, en que hagin intervingut. A més disposa la Real Ordre esmentada que's comuniquin els antecedents necessaris al Fiscal de S. M. per si hi hagués lloc a exigir alguna altra mena de responsabilitats.

Encara que tard, sembla que per fi ha arribat l'hora de posar terme a una explotació de la que eren víctimes un gran número de persones d'humil posició que ab la major bona fé s'han deixat enganyar per falses propagandes y per la promesa d'uns beneficis perfectament il·lusoris.

Creiém que la qüestió té una importància extraordinària y que tota la premsa catalana deuria ocuparsen pera evitar mals majors ara que encara s'hi es a temps.

En primer lloc hi ha que tenir en compte que no's tracta d'una de tantes societats mutualistes que afecten a un reduït número d'individus. «L'amic del Poble Català» ha arribat a comptar ab la respectable xifra de 40.000 associats en números rodons y cal evitar que aquest colossal esforç mutualista fracassi definitivament, que s'arribi a un complet desengany y que el respectable capital reunit no trobi aplicació practica. Cal cridar l'atenció dels nombrosos associats que encara creuen en la possible repetició del miracle dels pans y dels peixos, pera que obrin els ulls a la raó y convenuts de l'absurditat del sistema mutualista predicat

pel tristement célebre Piñol procurin aplicar el llur capital y llurs entusiasmes a un fi pràctic y verdaderament útil, portantlos al convenciment de que si es fals que puguin pretendre als beneficis promesos per l'ex director de L'Amic, es en cambi veritat que en la associació y el mutualisme poden trobarhi remei moltes de les desgracies que afligeixen a les classes humils de la societat. Quelcom més terrible que la pèrdua material dels diners, fora la pèrdua moral de la fé y de l'entusiasme d'aquests milers d'associats que portats al mutualisme per un engany tornarien al llur aïllament individualista convensuts de que res cap esperar de llur esforç col·lectiu. Aixó baix el punt de vista econòmic. Baix l'aspecte patriòtic deu recordarse que «L'Amic del Poble Català» va neixer en el període agut d'entusiasme catalanista, que en català s'ha fet la propaganda y que més d'una vegada la bandera catalana posada en mans poc escrupoloses, ha servit pera tapar actes y persones que no podien resistir l'exàmen y la crítica raonada a la llum del dia. Es inductible que aixó pera les persones de curta mentalitat podria donar lloc a una depressió en el llur patriotisme català ja que aquest sentiment en part fou causa de que's deixessin seduir per les prédiques y propagandes altruistes y patriòtiques de l'apòstol de *doublé* que el mutualisme ha sigut per desgracia a Catalunya.

Un moment hi va haver en que era impossible parlar d'aquesta qüestió sens provocar un esclat d'apassionaments, d'odis y d'entusiasme irreflexius dels quals no'n podia pas sortir el convenciment pera ningú y no haventhi a Espanya cap organisme oficial y tècnic ab prou autoritat pera orientar la opinió y tallar els abusos, les persones reflexives han tingut de veure ab dolor com anava

creixent la bola de neu que s'havia de fondre a la llum de la raó y de la pràctica junt ab els entusiasmes irreflexius dels associats. Afortunadament ja no som en aquells temps. Han passat deu anys els resultats poden veure's pràcticament y tenim a més una Direcció General de Segurs ab prou autoritat moral y material pera fer sentir la seva veu. Avui podem dir ja sense por, que si el sistema Chateaux que va servir an en Piñol pera idear la seva societat, es absurde y está completament rebutjat arreu. «L'Amic del Poble Català» es una enganyia colossal que ni teòricament pot defensarse y que cal emprendre noves orientacions y organitzar la Societat sobre una base verament científica y ab una direcció intel·ligent y honrada si's vol que no restin inútils els esforços y'l capital esmersats. Aixó es lo que desitjem en bé dels nombrosos associats de «L'Amic del Poble Català» y del pervindre del mutualisme a la nostra terra tan mancada de bones institucions d'aquest ordre.

J. CLIMENT.

NOTES LOCALS

L'ACTUAL MOMENT DE LA POLÍTICA LOCAL

No per lo molt que teniem previst, y fins anunciat el perill de que ocorregués algun disturbí a causa de l'actitut de sempre estrident dels radicals, en aquestes darreres sessions portada en el seu grau màxim, y la provocativa del orgue que reb les inspiracions dels directors de les dretes y la d'algun d'aquets després, no per aixó ens ha deixat de sorprendre lo ocorregut el dilluns passat al sortir de la sessió.

Tenim gran fé en el nostre poble, el creiem conèixer y el considerem que es de costums morigerats y fins potser exageradament pacífic, pera creure que les pertorbacions que actualment l'han sotmogut—al menys a una bona part d'ell—siguin filles del seu caràcter y dels seus instints. Més aviat creiem que l'actual estat d'ànim dels dos bandols, que s'han format al entorn de les actuacions dintre l'Ajuntament dels diferents grupus que'l componen, no es normal, es febrós y creat pels oradors bullanguers, pels periòdics que han disfressat la veritat y han usat en les lluites polítiques un llenguatge inculte y insultant y per haver portat y imposat la majoria en la governació de la ciutat, sols les orientacions de la coalició de dretes, quan el verdader governar consisteix en el cercar y conseguir la suma del voler de tots.

Repassem el passat y per ell veurem ben clar les causes que han creat les divisions que existeixen; el malestar que sovintment se manifesta, y ab l'enconament ab que's miren els més fanàtics dels diferents grupus, especialment els jaumistes y els radicals, y que tot aixó son signes precursors de majors mals, que tots tenim el dever d'evitar y molt especialment el grupo o coalició que té'l govern de la ciutat.

No es pas nova l'actitut dels radicals; ja s'ha deixat sentir en situacions passades, y per cert durant un temps ab aplaus dels que avui governen y segons confessió pública dels mateixos radicals, algunes vegades se feien ab colaboració indirecta y p. r. iniciativa dels actuals directors de les dretes—sense que allavors s'hagués tingut de recórrer als medis extrems a que ha recorregut l'actual Alcalde y aixó que en aquell temps no teniem a la presidència del Ajuntament un «home prestigi».

També s'ha de recordar, que als que desempeñaren l'Arcaldia durant l'anterior bieni, se'ls procurá desprestigiarlos injustament, sense pensar que al rebaixar els prestigis de la primera autoritat badalonina, no's feia cap favor a l'autoritat que 'ls havia de succeir, y menys si aquesta fos, com aixís ha estat, la persona que ab més autoritat podia evitar que's ridiculissin y se denigressin els prestigis d'un Alcalde y no va ferho.

Y finalment, deu tenirse ben present l'actual actuació de la majoria, declaradament partidista, que no s'ha portat ab equitat ab les suposades o reals faltes dels empleats, car mentres s'ha destituït sense un previ expedient al no correligionari, se passa temps sense esbrinar si existeixen els manaments denunciats públicament contra l'amic. Que per primera vegada s'ha vist que un regidor de la majoria s'ha imposat als demés, y segons sembla per fets públics contrariant la voluntat de tots ells, usant al Consistori un procediment obstruccionista; y que en lloc de governar y construir s'ha entretingut a criticar, provocativament y sense solta, als seus antecessors y a les minories d'ara. S'havia vist mai en lloc, que'l que'n fa o es *leader* d'una majoria provoqui conflictes y sigui ell el primer agressiu en el Consistori contra les minories? Doncs aixó estava reservat veureho a Badalona governant una majoria que's diu conservadora.

Mai mereixerá la nostra aprovació, ni trovem excusa que la justifiqui, l'actitut observada per la minoria radical en les dues darreres sessions; car ella a més d'esser una coacció y constituir una gran pertorbació en el Consistori, es la negació absoluta de tota democràcia. Empró de la mateixa manera que reprovem aquells actes dels radicals, també censurem y ab tota energia, car essent govern tenen major responsabilitat, l'actuació general de la majoria, en molts moments, de desatenció ab les minories—el cas de no constituir la ponencia pera estudiar la situació del Llogat Roca y Pi, si no es una deixadesa, ho es una desatenció—aggravada p. r. la funsta intervenció que'n tot acostuma tenir en Nadal, com també del incivil, inculte, que traspassa tots els límits imaginables, llenguatge de *Sol Ixent*, orgue de l'Alcalde y de la majoria.

Fins aquí hem senyalat sincerament les diverses causes que entenem son promotores de l'actual situació. Conegudes elles es molt fàcil, si es vol, esmenar els errors y encarrilar les desviacions pera

conseguir a Badalona, la nostre hermosa y volguda ciutat, la pau y armonia necessaria pera el seu desenrotll y progrés.

Dintre'l Municipi hi han regidors, ne tenim el convenciment, que tenen tota la serenitat d'ànim en aquets apassionats moments; ells ab més autoritat que ningú poden procurar el retorn de la pau perduda y a que cessi aquesta amensassa d'una topada entre ciutadants badalonins, la que un cop comensada no se sab aont acabaria, però que podria portar una altre jornada de dol.

Y aquesta acció de retornar la serenitat y el seny als apassionats hi hem d'ajudarhi tots, y repètimho, els primers els que tenen la responsabilitat del govern de la ciutat.

S'imposa que tinguem seny y serenitat y es d'absoluta necessitat que les lluites ciutadanes es desenrotllin dintre'l respecte y la tolerancia mútua. Els que aixó olvidin y no ho practiquin, serán, com fins ara han sigut, els culpables de lo que demà pugui ocórrer y en el seu día els exigirem les degudes responsabilitats per els seus censurables actes.

AIR Y AVUI

En els primers mesos d'actuació del Ajuntament, que ara ens governa, varem queixarnos de la passivitat del Arcalde devant dels conflictes y escàndols, que sovintment tenien lloc en el Consistori, els que igualment eren provocats y causats per uns determinats regidors radicals que per en Nadal, de la majoria.

Allavors no varem esser escoltats, y ara'ls escàndols han prés un grau máxim, que no sabém, cóm s'ho arreglará l'Arcalde pera conseguir que's retorni a la normalitat, sobretot si es té en compte que difícilment poden imposarse sols ab la forsa moral, un Arcalde y una majoria que han consentit que un dels seus hagi estat provocatiu, impulsiu y agressiu ab les minories, en molts cassos sense que'ls seus actes hagin sigut precedits per uns atacs de les referides minories.

A més, en les dues sessions darreres, l'Arcalde ha demostrat que no sabia tenir serenitat durant els conflictes, y en una d'elles, en la del dilluns de aquesta setmana, enteném que va anar més lluny de lo que lògicament y legalment devia anar y va aixecar la sessió com si es declarés impotent pera reprimir el conflicte; y aixó es dolorós car no hi guanya res ab decisions aixís el principi d'autoritat. Fins admetém en uns moments com els ocorreguts, que s'hagués sospés la sessió, empró mai donarla per acabada, car ferho aixís es dona la raó als que promoguín discussions sorolloses, perquè es posa la continuació de la sessió a mercé d'ells.

També es dolorosíssim haver vist que la forsa pública intervenís a disoldre els grupus formats a la plassa donant una forta càrrega, car ens demostra el grau d'apassionament en que está'l poble ba-

daloni, perquè si aquestes passions no existissin en el seu grau máxim, a la primera invitació dels agents els grupus s'haurien disolt. Mal auguri es pera Badalona que d'aquesta manera s'hagi de restablir l'ordre y es necessari que's recomani als agents que tinguin tacte en aquesta seva difícil missió y se recordin que'ls grupus son formats per ciutadans apassionats, a lo més, mai per delinqüents.

Fá d'un a dos anys que hi havia qui estava content que en el Consistori se desenrotllessin debats sorollosos y feien a aquella majoria responsable de lo que passaba. Ara ells governen y está pitjor la situació política badalonina, sense que veiem una solució que retorni l'armonia en l'Ajuntament.

Els que hi han ajudat que fassin acte de contrició, y veurán els mals que ha portat l'odiosa política partidista y l'afany de govern que'ls ha cegat.

D'UN HOMENATJE

El Centre Catalanista «Gent Nova» va dirigir al Ajuntament una comunicació, en la que després d'extranyarse de que la placa que dona'l nom den Bori a un carrer de Badalona no estigui redactada en llengua catalana, que'l malaguanyat poeta badaloní tan bé havia conreat, se fá un prec pera que's rectifiqui aquest erro y sigui posada en catalá una lápida en el referit carrer. Aquesta comunicació ignorem el perquè no se'n doná compte en la sessió; encara que suposém que deuria ésser perquè potser no va arribar el dissabte passat a l'Arcaldia en hora hábil pera ésser inclosa en l'ordre del día.

L'amic Martí va fer una proposta en el Consistori demanant lo mateix que la referida comunicació de «Gent Nova», cumplint ab els sentiments den Bori y ab els seus de sempre d'entusiasta catalanista.

Y ara que ve d'oportunitat parlarne, deplorem la precipitació ab que's feu aital homenatge, car per les manifestacions que's varen fer en la sessió d'aquesta setmana, sembla que va ferse més pera donar ben aviat nom a un carrer, que no pas pera honorar al inspirat poeta y ilustre pedagog. Després de dites explicacions del Arcalde y en Nadal, compreném—encara que censurem ab tota nostra energia aital deixadesa—el perquè la placa es senzilla y diu «Calle de Antonio Bori» y no de pedra que digui «carrer de Bori y Fontestá», com a més lògic y més d'acort ab els sentiments que tenia l'homenatjat y per ésser coneguda la seva firma ab els dos cognoms.

Confíem que serán escoltats la veu del regidor Martí y els precés del Centre «Gent Nova», y que com es natural, la nova placa del Carrer de Bori y Fontestá será redactada en nostra hermosa parla.

ELS NOSTRES JOCS FLORALS Y ELS DE CASTELLAR DEL VALLES

L'important revista *Feminal* que dirigeix l'honorable y eminent escriptora D.ª Carme Karr, publica en son darrer número una informació dels nostres Jocs Florals ab certs comentaris sobre'l cas Vilá, els quals ofereixen tant d'interés pera nosaltres que no podem deixar de copiarlos:

La Flor Natural fou guanyada per l'hermosa y delicada poesia *Neix amor*, d'un poeta de Tossa de Mar, don Manuel Vilá y Dalmau, el qui no's presentà a recullirla ni havia nomenat Reina de la Festa, excusantse dit senyor en l'anterior compromís d'haver acceptat del Jurat de Castellar del Vallés (presidit per el conegut poeta y publicista don Manuel Folch y Torres, y qual veredict no havia estat encara publicat), la Flor Natural destinada a l'aristocrática y opulenta senyoreta Maria Teresa Carles-Tolrà. Ab dita Flor Natural, segons feu saber el mateix poeta senyor Vilá Dalmau al Jurat de Badalona, sortí premiada la poesia «*Amor senyor...*» que resultava esser la mateixa ab títres diferents, que per el seu mèrit havia merescut del Jurat de Badalona el premi d'Honor y Cortesia.

Haventse fet públic el veredict de Badalona abans que'l de Castellar del Vallés, y malgrat les noves oficiosos y la renuncia del senyor Vilá a la Flor de Badalona, el Jurat dels Jocs Florals d'aquesta població, presidit per la Directora de *Feminal*, cumplint el seu comés y no constantli fins a l'obertura de la plica en el día de la Festa, el nom del poeta, fent cas omís de les raons de compromís per ell y pel President del Jurat de Castellar alegades, y fins de les amenasses. Y haventse en efecte llegit el día de la festa'l nom del senyor don Manuel Vilá Dalmau en la plica qui acompanyava la poesia «*Neix amor*», la presidenta, fentse càrrec del premi d'Honor y Cortesia renunciat per el poeta, pregà al President de l'entitat organitzadora dels Jocs Florals «*Gent Nova*» que l'oferís en nom del Jurat, per ausencia del poeta, a una filla de Badalona, pera esser Reina de la Festa, «*per gracia de la poesia «Neix amor», del senyor Vilá Dalmau, de Tossa de Mar.*»

Del bras del President senyor Cuixart y seguida d'individus del Jurat y de la Junta Directiva, pujà conmoguda al trono entre una veritable ovació de simpatia la gentilíssima tant com modesta badalonina, senyoreta Agna Salvador y Canals, seguida d'una encantadora Cort d'Amor.

L'eminent autor dramàtic y il·lustre artista Adrià Gual llegí admirablement la bella poesia del senyor Vilá Dalmau «*Neix amor*», qui fou aplaudida tant pel seu mèrit com pel relleu que rebé de tan perfecte llegidor, també llorejat en el Certamen.

Es verament sensible, d'una part, que a causa d'aquells poetes qui no tenen cura d'oferir al millor postor una mateixa composició, minvant aixís llur personalitat y creant conflictes que no totes les poblacions hagueren resolt tan pacíficament com Badalona y Castellar, y d'altra, les diverses compenendes amistoses a que's presten alguns jurats y alguns poetes, les festes dels Jocs Florals en Catalunya vagin perdent de día en día del seu prestigi demostrant que no tots els qui's diuen bons catalans cooperen degudament al bon nom de la serietat y integritat de ses manifestacions de cultura.

Lo ocorregut en els Jocs Florals de Badalona y de Castellar del Vallés d'enguany es una proba manifestad'aquest estat d'immoralitat, essent aquest cop més de dordre per la situació desairada y violenta en que ha estat colocada tan aristocrática y opulenta damisela com la senyoreta Carles-Tolrà, a la qui un Poeta, sostingut per compromisos d'un Jurat, no s'ha estat d'oferir una Flor Natural, que podríem dir de segona mà, ja que abans que a la aristocrática donzella, havia estat, gracies a la mateixa poesia, oferta a una modesta tant com senzilla treballadora badalonina, a qui tingueren en honra fer de Cort d'Amor algunes filles de les més distingides y riques families de Badalona.

Et tenem que'ls qui aimem Catalunya y son bon nom de serietat, hauríem d'unirnos pera procurar que semblants actes no seguissin cometentse en nostres festes d'Honor y Cortesia.

No existeix Jurisprudencia pera'ls Jocs Florals, pero creiem que deuría sentarse a tota pressa pera reivindicació del esperit català, tan amenassat en ses arrels de caballerositat, d'integritat y de cortesia.

Després d'aquets eloqüents comentaris, resultaria pàlit tot quant volguessim afegirhi. Sols una ploma tan ben tallada com la que ha produït l'article del qual ne copiem la millor part, podria complementarho; nosaltres, sabedors de la nostra insuficiencia pera una acció semblanta, sols podem posar sota una trevall tan brillant, una petita oració, entusiasta, sincera: Grans mercés!

L'article-comentari precitat porta estampades al peu les inicials C. K. que tothom sab corresponen a la firma d'una de les més distingides personalitats de la literatura catalana.

Del nostre estimat confrare *La Costa de Lleuant* copiem del seu número 33 corresponent al 18 del corrent y de la seva secció de Tossa, la següent gazetilla que revela una subtil causticitat:

«UN GRAN EXIT LITERARI»

Si; aixís, afirmativament. La tongada de Jocs Florals d'aquest mes, ha sigut literariament per nostre amic el jove y culte poeta en Manel Vilá, d'un éxit gran, envejable (?)

Com tots o quasi tots els que envien treballs

poètics en esperansa d'un premi, l'amic Vilà tenia ab cambi y sens cambi de títol. unes MATEIXES poesies en els Jocs de Castellar del Valiès, Badalona y Sans, havent obtingut ab una d'elles les flors naturals de Castellar y de Badalona, ab una altra l'accèssit únic al premi Folch y Torres de la primera població, y l'accèssit segon del Marqués d'Alèlla a Sans, com també l'accèssit segon a la flor natural y el premi de la J. D. del Cassino de Sans, ab altres composicions.

Nosaltres, desde aquest lloc felicitém coralment al poeta, que ab l'esperansa, com havem dit ja, de algun premi, ha obtingut la quasi unanimitat dels tres jurats calificadoros.

(Els subrallats son nostres).

El senyor Manuel Vilà Dalmau, poeta, de Tossa de Mar, ne fa poques però bones.

Ajuntem la nostra felicitació a la del convei del senyor Vilà, que ab tanta finesa sab... dedicarli elogis.

NOTES D'ART

EXPOSICIÓ PASSARELL

Es indiscutible el triomf obtingut pel distingit caricaturista Passarell un dels primers en el seu art.

En Passarell no dibuixa correctament pero posseeix la gracia te una justa visió y atrapa ab gran simplicitat l'assemblansa; el jove artista està solsament mancat d'esperiencia artística, pero aixó els que sabem estimar als que valen no 'ns fa por, puig saben de sobres, que sense esforços fugirán d'ell els partits presos, pera dibuixar els seus models ab la fe única del seu valer que ja es prou capás pera endursen y portar sobre el paper totes aquelles coses que son les bones, les observades, les filles seves, deixant totes les altres que solsament pertanyen a un resultat de manera de fer, de factura més o menys inquieta que a vegades fa desagradar una cosa feta ab l'intenció de ser agradable.

Les obres exposades aqueixos dies en una de les sales del «Centre Badaloní» fan esperar la no llunyana victoria que coronará al caricaturista Passarell gloria de Badalona.

EXPOSICIÓ BRUNET

Aquest distingit dibuixant també ha tingut exposades en altre sala de dit Centre un recull d'obres acuareles, olis y estudis al llapis, tot ben ajustat y interesant. El conjunt de l'exposició fa una impressió simpática, els colors y les siluetes responen al seu temperament sencill, res complicat, en tots els seus assumptes trova la manera de simplificarlos sense esforços logrant l'efecte ab gran facilitat, es un artista qu'ompla les seves obres d'una modesta armonia, potser de vegades massa modesta.

Felicitém al Sr. Brunet per l'èxit de la seva exposició, digna de la fama del distingit dibuixant.

F. L. P.

DEL AJUNTAMENT

SESSIÓ ORDINÀRIA DEL DIA 26 DEL CORRENT

Comensá a dos quarts de nou ab assistencia de tots els regidors, presidint l'Alcalde en Martí Pujol.

Després de llegida l'acta de l'anterior en Padrós Vidal diu que la firmará ab protesta per entendre que en virtut de l'incident desenvolupat en la mateixa es impossible consignarho ab tanta certesa com s'especifica en l'acta.

També fa constar la seva protesta en Costa.

S'aprova doncs l'acta ables esmentades protestes.

—Se concedeixen els permisos demanats per en Joan Salsas, ab certes condicions, per en Francisco Subirats, en Emili Rovira, en Jaume Teixidó y na Tranquila Vila.

—S'aprova un dictamen de la Comissió d'Hisenda senyalant la quantitat de 100 pessetes pera les víctimes de Bermeo.

—Passen a les respectives Comissions les instancies presentades per en Francisco Solá sobre la instalació d'un electromotor; altres de'n Joaquim Caballé y en Josep Marot sobre obres; altres de na Maria Subirats, na Maria Eurigas, na Francisca Matamoros, na Raimonda Mata y na Rafela Domínguez sollicitant respectivament certes taules de verdura de la Plassa Mercat; y altres d'en Martí Saladrigas y en Pere Abril demanant el traspàs de llurs taules de tocino.

—S'acorda a proposta de la Comissió de Foment enrajolar la escola de noies del carrer de Mar.

En Nadal a petició den Costa, diu que aquestes obres les farà la brigada.

—Se queda enterat de dos oficis de la Comissió Mixta de Reclutament: l'un pera que's nomeni delegat per assistir el dia 29 a la vista del expedient del expedient del prófugo Josep Roses Blanch; queda nomenat el senyor Santilari y l'altre ordenant que s'inclueixi a l'Allistament el minyó n'Eduard Forcadell Hompel.

—S'aproven les nómines de la brigada; els jornals pugen 322'50 pessetes y els carros 222.

Mocions.—En Martí s'extranya de que la placa que porta el nom del insigne poeta badaloní en Antoni Bori y Fontestà, sigui en castellá y ab un apellido sol, essent aixís que aquell usaba sempre els dos cognoms y la seva característica era l'esser un aimant y conreuador de les lletres catalanes. Acaba demanant que's subsani aquest error, cumplint aixís ab les aspiracions del poble.

Li contesta en Nadal que fou un error involuntari y que s'en farà càrrec la presidencia pera arreglarho.

Rectifica en Martí interveninthi en Serra el qual mostra desitjos de que la placa sigui a més de en catalá en castellá.

En Martí fa una proposició en sentit de que a la major oportunitat se fassi lo indicat per en Serra ab totes les dels carrers de Badalona.

En Pujol manifesta que l'esmentada placa de Bori es posada pel propietari.

Després de breu discussió en la que hi intervenen ademés en Costa y en Padrós Vidal, passa la proposició Martí a la Comissió corresponent pera son immediat dictamen.

—En Costa recorda que en una sessió anterior fou nomenada una ponència pera que l'Ajuntament fés valdre els seus drets en la qüestió del Llegat den Roca y Pi, manifestant ademés de que no consentirà que's deixi sense efecte l'acort prè per la Corporació a fi de que deixin els seus llocs els vocals que, diu, ocupen el càrrec indegudament. Acaba extenentse en llargues consideracions sobre'l mateix.

En Pujol protesta de les invectives, desconfiances y duptes que enclouen les manifestacions den Costa...

Aquest regidor havent entès que'n Pujol havia dit inventives l'interromp demanant ab veemencia es retiri aquella paraula. En Pujol li prega que calli y el deixi parlar, empró en Costa segueix interrompent originantse un fort diàlec entre abdós, que la presidència acaba aixecant la sessió y abandonant el saló junt ab els seus companys de majoria, deixant parats a tots els presents.

En Pujol torna després al Saló y veiem que's disputa ab en Costa. El públic mentrestant ha anat desallotjant pacíficament el saló fent comentaris sobre lo ocorregut.

**

Els comentaris del públic no pararen, estacionantse després a la Plassa nombrosos grups arribant a haverhi disputes entre'ls més apassionats d'abdós bandos, sortint de Casa la Ciutat pera dissoldre's la guardia civil la qual fou rebuda per uns ab aplaudiments y per altres ab xiulets.

Els grups no obstant tornaren a referse, sortint en aquell moment l'Alcalde acompanyat de alguns regidors de la majoria, essent rebuda la seva presencia ab aplaudiments y xiulets, respectivament, dels seus amics y adversaris.

Aixó motivà una forta càrrega de la guardia civil dispersant els grups que xiularen de la que'n vingué després una grossa disputa del regidor senyor Serra ab un individu de dit Cos, protestant aquell de que'ls civils sols anessin a dissoldre als que xiulaven, deixant en pau als que aplaudien, aixís com també de que donguessin cops ab l'arma.

D'aquesta disputa en sortiren alguns crits y protestes, donantse aleshores, un altra càrrega junt ab els municipals y també els guardes rurals els quals feren acció de carregar les carabines al mitj de la Plassa. La desvandada fou general, rebent algú qualque cop de culata de la guardia civil y originant els consegüents sustos, corredisses y tancament de portes, quedant la Plassa tota neta y ab tranquil·litat.

En Serra entrà a Casa la Ciutat junt ab una parella de la guardia civil, empró en sortí al cap de pocs moments.

**

Dimecres estigué a Casa la Ciutat un delegat del Governador, el qual suposém vingué pera informar respecte lo succeït a la sessió, puig fou cridat en Costa, ademés de parlar ab l'Alcalde.

**

Segons llegim en els diaris de Barcelona el dijous va esser visitat el Governador civil per l'Alcalde senyor Ujoll, ab qui el senyor Portela tractà de la conveniència de que cessin les violencies y escàndols que's promouen els dies de sessió del Ajuntament

DE LA FESTA MAJOR

D'SPORT

Indubtablement les festes que mes exit obtingueren d'entre les incloses en el programa foren les sportives, les quals hi eren en gros número, obtenint totes un brillant exit. Es per axó que endressem nostra felicitació a les entitats sportives badalonines, encomanantlos perserverin en la seva tasca, fent que aquelles se celebrin ab assiduitat.

Heusaquí els resultats dels diferents concursos celebrats en la pasada Festa Major.

ORGANISADES PER «BÉTULO SPORT».

Tir fixe.—Per el següent ordre foren els guanyadors: 1. Joaquim Mir; 2. Ramón Basiana; 3. Antoni Borrás; 4. Ramón Borrás.

Concurs regional de tir.—Hi havien inscrits 27 tiradors havent guanyat els premis els senyors següents: Martí, Burés, Clavé, Lopez y Jordana.

Concurs local.—12 tiradors, havent sigut la classificació dels guanyador tal com segueix: 1 G. Doras; 2. L. Palanco; 3. E. Pagés; 4. A Lopez y 5 F. Rosés.

Concurs Copa Bosch.—Dels 16 tiradors inscrits guanyaren els següents: D. A. Jordana y els senyors Girona y Burés.

Carreres de bicicletes. Per costa. Arrivaren per l'ordre següent: 1. Vila; 2. Torras y 3. Casassayas, (J. M.^a) i Josep Fusté.

Carrera de neófits.—Per l'ordre següent guanyaren els premis: 1 Francisco Comas; 2. Josep Camins; 3. V. Degollada y 4. J. M.ª Molina.

Carrera de juniors.—Foren guanyadors els senyors següents: 1. Josep Agustí; 2. Jaume Guitart; 3. Isidro Solà y 4. Jaume Ventura.

Campeonat local.—Sigueren guanyadors: 1. Santilari; 2. Vila; 3. Agustí.

Carrera de velocitat.—Guanyá en Torras seguit per en Serrat y l'Agustí.

Carrera de lentitut.—Fou guanyada per en R. Borrás concedintse els restants premis an en F. Comas y an en J. Agustí.

Carrera d'obstacles.—Obtingué el primer premi l'Agustí, y els restants un tal Sopa y en F. Comas.

Carrera infantil.—El primer premi Copa se l'emportà el nen Rovira y el segon el nen Pavillard.

Carrera nacional.—Fou guanyada per els senyors següents: 1. Esteve; 2. Cascarosa; 3. Túnica.

Copa Concurs Hípic.—Obtingué la Copa el senyor Ortíz, emportantse el segon premi el senyor Iufesto.

ORGANISADES PER EL «BADALONA FOOT-BALL CLUB»

Carrera a peu.—Dels 18 corredors inscrits els vencedors foren classificats de la següent manera: 1. J. Prat; 2. A. Barbeta; 3. V. Camps; 4. Charlot; 5. Tresserras y 6. Prantón.

Match de Foot-Ball.—Per 7 goals a 2 el team del «Barcelona», «Badalona» fent abdos teams admirables jugades

Festes atlètiques: Carrera de 100 metres llisos.—Primer. Francisco Viñas; Segón. Manuel Lemmel y Tercer. Armand Otero.

Carrera d'aies.—Primer. Euric Peris y Segón. Martí Africano.

Salts d'alsada.—1.er M. Bonillach; 2.^{on} F. Viñas

Salts am garrotxa.—Primer. Josep Castañedo; Segón. M. Bonillach.

Salts de longitud.—Primer. Enric Peris; Segón. Joaquim Viñas.

Llensament de pes.—Primer. Ramón Segura; Segón. Josep Alsina.

En aquestes diverses festes varen prendre part 21 inscrits.

Concurs de natació.—Els guanyadors se classificaren per l'ordre següent: Primer Robert; Segón. Cuadrada (J.); Tercer. Wagner; Quart. Cuadrada (C.); Quint. Fernandez y Sext. Quintana. —**Waterpolo.** Guanyà per 2 goals a 0 l'equip blau. Aquestes festes atragueren a nostra platja una nombrosa gentada.

Concurs de salts y capbussos.—Primer. Marcel Balat; Segón. Wagner; Tercer. Aysa.

Regates de canoes.—Arribaren per l'ordre següent: Primer *Ligera*; Segón *Sirena*; Tercer *Voladora* y Quart *Rápida*.

ORGANISADES PER EL «BÉTULO FOOT-BALL CLUB».

Matches de Foot-Ball.—Per 5 goals a 0 va guanyà el team «Bétulo» al team del «Mataró» en el partit jugat per abdos teams.

Copa Bétulo.—Aquesta Copa se la disputaren el 1.er team del «Badalona» y el «Internacional» sortint vencedor després d'unes jugades magnifiques per part d'abdos teams el *Inter* per 2 goals a 0. Es de doldre no obstant que durant el joc se cargui ab tanta frecuencia com ho feu el Internacional en aquest partit

NOVES

CENTRE CATALANISTA «GENT NOVA».—Pera representar al nostre «Centre» en l'Assamblea Nacionalista que ha de celebrarse a Tarragona els dies 5 y 6 d'Octubre vinent, han sigut nomenats nostres amics: en Josep Martí Amat, en Jaume Ribó, en Joan Costa, en Carles Gatell, n'Antoni Lleal y en Pero de Tera Fanals y delegat comarcal en Josep Ventura Gausachs.

«L'AMIC DEL POBLE CATALÀ».—*Ju's comensa a fer justicia.*—La disposició ministerial condemnant an el President en Joan Piñol y als individus del Concell General d'Administració d'aquesta entitat, a que's fa referencia en un article que publiquem en altre lloc d'aquest número, ha omplert d'esperansa a la immensa majoria dels que en nostre ciutat estan inscrits a l'Associació referida, venint a donarlos absoluta rahó, per la intensa campanya que tant temps fa venen realitzant y que molt mes aviat s'hauria vist coronada per l'èxit, si no haguesin sigut uns quants, que en lloc de posar-se al costat dels que ab la major abnegació lluitaven pera defensar els interesos de tots, per una lamentable equivocació, preferiren escoltar veus forasteres; no conseguint altre cosa que restar forsa a la causa que a tots interesava, y logrant aixís que continués endevant aquell sensible equivoc y així facilitar un temps mes de vida en aquells que sols desitjaven la continuació de l'Associació, perque en ella hi tenien el seu modo de viure.

Sortosament la raó s'ha imposat y aquest fet es prou, pera esperonar an els associats, a continuar la campanya fins arribar assolir el que sigan retornats els cabals que en mala hora varen portar a l'Associació esmentada.

Per lo que fa referencia an els de nostre ciutat sabem que tenen el propòsit de seguir treballant com fins are ab la sola diferencia que, si fins avui havien tolerat certes actituds no molt correctes, are estan disposats a fer prevaldre el seu dret, acudint per aixó als medis que la Llei els dona.

Es de esperar que en la llur noble empresa, no'ls hi serà escatimat l'apoi de tots els que tenen igual qu'ells, els interesos en l'esmentada Associació y aixís serà un fet a no tardar, el retorn d'aquets interesos, en el seu lloc de procedencia.

ASSAMBLEA DE TARRAGONA.—Malgrat la retirada dels regionalistes de la Comissió organitzadora de l'Assamblea y malgrat haberho fet aquésta públic y comunicat a totes les entitats catalanes d'América que havien nomenat delegats, pera que ab plé coneixement poguessin determinar lo que'l seu patriotisme'ls aconsellés, encare es l'hora que no ha rebut ni una sola rectificació de poders, ans al contrari, ha rebut una ratificació del Centre Català de Buenos Aires.

—A les llunyanes terres de Panamá s'acaba de constituir una entitat fermament nacionalista ab el nom de «Grop nacionalista català» habent sigut el seu primer acte a la sessió constitutiva demanar l'adhesió a l'Unió Catalanista.

—Han demanat esser nomenats delegats, a que hi tenen dret en virtut de la circular de Juliol passat, els regidors y exregidors senyors: n'Antoni Ribó Fargas, en Llorens Monés Costa, en Josep Sió Serra, en en Josep Casas, n'Antoni Autoja, en Jaume Martí, en Francisco Viñas Milà, en Jaume Bachs

DISPENSARI ODONTOLÓGIC MUNICIPAL

... : gratuit pera la classe obrera : ... :
a càrrec d'en **FRANCISCO DE P. VIADER**
dentista del Hospital Clínic de Barcelona
curació de les enfermetats de la boca
... : operacions sense dolor : ... :

Consulta particular en Badalona:

Carrer de Mar, 35, pral.

Fradera y el que fou candidat en les darreres eleccions en Francisco Estruch.

—Ha enviat la seva adhecció a l'Assamblea Nacionalista de Tarragona el Bloke Nacionalista Catalonia de Guantánamo (Cuba) habent nomenat delegat an en Vicens Caldés y Arús.

**

L'important revista ilustrada El Hogar y la Moda ha comensat a publicar l'interessant novela original de la celebrada escriptora «Jeanne de Coulomb» La sombra del pasado, junt ab l'Historia de Roma, original de M. Lamé Fleury.

Detalls y mostres gratis al corresponsal exclusiu en nostra ciutat, en C. Bigas y Munné, Museu, 27.

**

11 DE SEPTEMBRE.—Enguany la Lliga Regionalista es l'encarregada de colocar y recullir les corones dedicades a la memoria dels martres de 1714, les quals son posades a l'estatua del darrer Conceller de Barcelona en Rafel de Casanova, mort el 11 de Septiembre d'aquell, defensant les llibertats de Catalunya.

**

MOVIMENT DE PASSATGERS — El quefe de l'estació del ferrocarril a Badalona en Magi Grifol en atenta carta ens envia una relació del moviment de passatgers durant els dies de la passada Festa Major, per lo qual resulta que arrivaren a nostra ciutat 15 830 persones.

**

L'Aigua de Vilajuiga, es precisament una fórmula médica que la naturalesa encertá pera la curació de les enfermetats dels ronyons, estómac, fetxe y molt especialment del mal de pedra.

Es veuen els resultats al poc temps de cursar dita aigua.

**

CIRCOL CATÓLIC.—Conforme diguerem en nostre número anterior, aquesta entitat celebrá el diumenge passat, ab motiu de la seva festa patronal, Comunió, Ofici y processó, quals actes se vegeren molt concorreguts; a la processó hi varem veure als tinents d'Alcalde en Domenech Renom, Nadal y Miralles y als regidors Lluiciá, Padrós Salvatella y Borbosa.

Acabaren les festes ab una vetllada en el pati del Circol, en la que hi prengueren part entre altres l'Orfeo de l'Unió Pia de Sant Miquel Arcangel que cantá escullidas composicions, la senyoreta Pilar Manich que executá admirablement al piano y varis socis de l'entitat que llegiren poesies. Feren els parlaments de benvinguda y comiat, respectivament, en Faust Nadal y l'Económic de Santa Maria Mossen Rafel Mas; parlá ademés el fogós orador en Leopold Negre qui en sa disertació parlá de l'acció social que ha d'empendre el Catolicisme. Foren molt aplaudits per la nombrosa concurrència. Aquest acte fou presidit per l'Alcalde senyor Pujol a qui acompanyaven varis regidors.

**

«Les mellors aigues alcalines Vichy Hôpital (es tómac), Vichy-Célestins (ronyons), Vichy-Grande-Grille (fetxe), son insustituïbles.

Refuseu tota imitació.»

**

ACCIDENT.—El dimars d'aquesta setmana un operari empleat en les obres de construcció de la fàbrica de «L'Energia Eléctrica de Catalunya», caigué d'una regular alsada, produintse grosses contusions, deguent esser traslladat, en greu estat, al Dispensari aont se li feu la primera cura. El seu estat, com ja diem, es molt greu.

Com siga que son molt freqüents els accidents del treball en dites obres, seria convenient que la J. de Reformas Socials hi fes una inspecció.

**

«Demaneu Sal Vichy Etat pera begudes. Comprimits Vichy-Etat, efervescents y Pastilles Vichy-Etat en els seus envases d'origen.

Refuseu tota imitació.»

**

EL GAS.—Senyor Alcalde: Que no s'ha ficat en que'ls fanals del enllumenat públic fan molt poca claror, aixís com també els de les cases particulars? Es hora de que s'acabi aquesta contínua burla de la Propagadora del Gas ab els consumidors del seu fluit

**

EXPOSICIÓ PASSARELL.—Hem rebut dos catalecs d'aquesta exposició, de la qual en parlem en altre lloc d'aquest número.

Mercés.

**

Badalonins: Bones bicicletas de venda y de lloguer les trocareu a casa en Miquel Durán, Conquista, 56. a preus sumament limitats.

**

OBITUARI.—Ha mort a Barcelona la que 'n vida fou avia de nostre particular amic l'il·lustrat dentista de Badalona en Francisco de P. Viader.

Testimoniem la família Viader l'expressió del nostre més sentit condol.

**

AVIS.—Per excés d'original y per haverlo rebut tart, deixem de publicar la secció de «Ràpides» del nostre company Exprés, que tracta del «Ateneo Obrero». Anirà la vinenta setmana.

Hem rebut també, una crònica «De París estant», de nostre amic A. S., la qual se publicarà en altre número.

ANUNCI OFICIAL

D. Francisco Solá Andrés, vecino de la presente ha acudido á este Ayuntamiento en solicitud de permiso para instalar un electromotor de un H. P. de fuerza en la casa número 90 de la calle de Prim.

Los propietarios y vecinos que se consideren perjudicados con la instalación de referencia, podrán presentar sus quejas debidamente producidas y documentadas en el Negociado de Obras de esta Corporación dentro el plazo de quince días contados desde el siguiente al de la inserción del presente anuncio en el Boletín Oficial de la provincia, pasado el cual no se admitirá ninguna y se resolverá conforme proceda.

Badalona a 27 de Agosto de 1912.

El Alcalde, *Martin Pujol.*